BIBLIOTECA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 55-lea — 16 Pagini — EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei } — 16 Pagini — Nr. 69 Vineri 11 Martie 1938

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

APLICAREA PROGRAMULUI AGRICOL

Intre hotărîrile luate în consiliul de miniștri ținut Luni sub președinția M. Sale Regelui, este și aceea de a se „pune în lucrare programul întocmit pentru campania agricolă".

Comunicatul oficial nu dă nici un alt amănunt privitor la punctele acestui program. Cum însă, abia s'au încheiat lucrările consiliului superior al agriculturii, care, în cursul a patru ședințe consecutive, a desbătut pe larg programul agricol prezentat de d. ministru de resort G. Ionescu-Sișești, nu e greu de presupus că și hotărârea consiliului de miniștri n'a avut alt obiectiv decât programul desbătut în prealabil de consiliul superior al agriculturii.

Acest program cuprinde în primul rând o serie de măsuri menite să consolideze regimul dreptului de proprietate, înlăturând din capul locului orice veleitate de împărțire nouă de pământuri din proprietatea publică sau particulară. In toate domeniile de drepturi și inițiative, avem nevoe ca sentimentul stabilității și al siguranței să fie serios întronat în spiritul oamenilor; mai mult ca oriunde este nevoe, însă, de aceasta în exercitarea dreptului de proprietate, în care inovatorii au găsit la noi un câmp prea docil de intervenții experimentale.

In aceeași direcție, pentru definitiva clarificare a situației pe teren a noilor împroprietăriți, programul oficial prevede continuarea lucrărilor de cadastrare, comasare, etc.

O grijă deosebită s'a acordat îmbunătățirii technice a culturilor, cu scopul precis, de a se obține sporirea producției porumbului, cultura grâului de calitate și răspândirea plantațiilor de nutreț.

Firește, că n'a putut fi neglijată nici nevoia de inventar agricol — viu și mort — de care suferă gospodăria micului cultivator, cu atenții speciale pentru desvoltarea în genere a creșterii vitelor și introducerea culturii plantelor textile.

Nu înșirăm mai departe punctele. Toate sunt migălos studiate și aplicarea lor binevenită. Ceeace ne interesează, însă, sunt sorții de izbândă pe care-i are punerea lor în aplicare pe teren. Căci poți să dai țăranului și sămânță bună și vite și unelte, cum i s'a dat și pământ și iertare de datorii și cereale de hrană, rezultatele tot negative vor rămâne dacă nu vom fi răuși să-i infiltrăm în suflet dragostea de meserie, tragerea de inimă pentru lucrul bine făcut, cu un cuvânt „educația muncii" de care pomenia d. Const. Garoflid în cursul desbaterilor din consiliul superior al agriculturii.

Și cine să dea această educație la o armată de aproape 14½ milioane de rurali când în acelaș consiliu s'a arătat că, în situația de azi, nu dispunem decât de un singur agronom pe o rază de 34 km. (bulgarii au câte unul în fiecare comună) și de un singur medic veterinar pe o rază de 56 km.?

Deasupra tuturor trebue să punem nevoia educației plugărești, nevoia îndrumării și supravegherii constant exercitate prin oameni devotați și de meserie. In această privință, măsura recentă luată de d. ministru al agriculturii, prin care înființează pentru agronomi stagiul obligator între 3 și 5 ani în vederea practicei agricole și îndrumărilor technice pe teren mai ales în folosul micilor cultivatori, este din cele mai îndreptățite și mai promițătoare de bune rezultate.

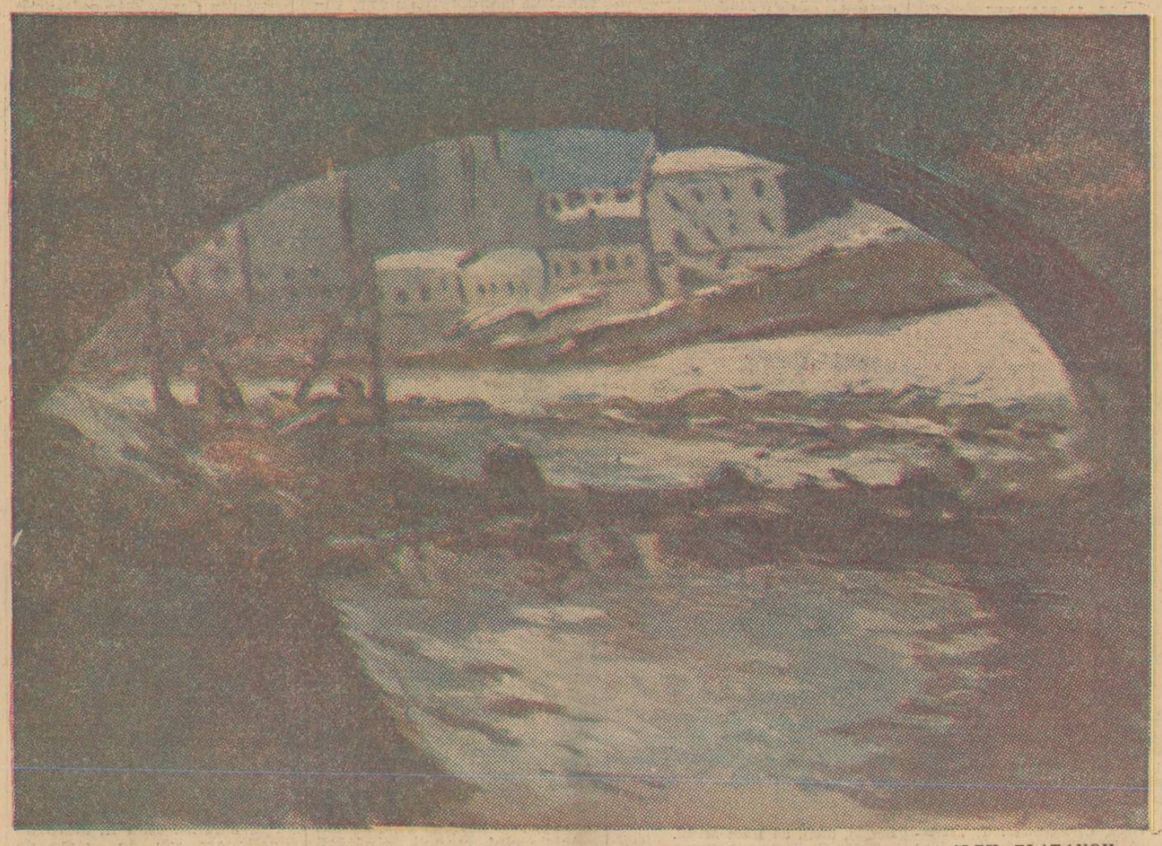

ALEX. ZLATANOV

PRIMELE LUCRĂRI A PLANȘEULUI PE DÂMBOVIȚA

Un om doarme de trei zile

Câmpina, 8 Martie

Ion Ciută, din Telega, fiind suferind de nervi a luat două tuburi de somnalin și alte doctorii, spre a putea dormi.

După câteva ore a căzut într'un somn profund, din care nu s'a mai trezit nici până azi, dormind 3 zile și 3 nopți.

Familia, îngrijorată de starea sa, l-a adus la spitalul din Câmpina, unde pacientul e tratat de d. dr. Grădinescu.

—xox—

Record mondial

Parașutistul Williams s'a coborât cu parașuta dela 8400 m.

—xox—

Material de război dispărut din arsenalul dela Portsmouth

Londra, 8 (Rador). — *Din arsenalul dela Portsmouth au dispărut în condiții misterioase cam două tone piese detașate, care urmau să fie montate la câteva vase de război britanice aflate în construcție.*

Poliția de siguranță și Scotland Yard-ul face cercetări întinse pentru lămurirea acestui mister.

Inarmările britanice și pacea Europei

Cartea Albă engleză, publicată la Londra, la 2 Martie, anunță că 343 milioane livre sterlinge, vor fi consacrate apărării naționale pe exercițiul 1938-1939. Tradusă în lei, la cursul pieții noastre, această sumă anuală reprezintă bugetul nostru pe 14 ani.

Din punct de vedere al înarmărilor navale, la începutul lui 1935, au fost puse în șantier 139.345 tone, în anul acesta 547.000 tone, care reprezintă circa 60 de unități noui, de toate categoriile.

Budgetul aviației ridicat la 102 milioane livre, reprezintă aproape o treime din sumele anuale consacrate mărilor.

Industriile aviatice întrebuințează azi 90.000 de lucrători, față de 30.000 în 1933. Numărul escadrilelor de prima linie s'a ridicat de la 52, cu circa 500 aparate, în 1935, la 123, cu 1542 aparate de toate categoriile, în Martie 1938, în afară de aviația marinei și flota aeriană din colonii.

Personalul numără 4500 de piloți și 40.000 de aviatori.

In discursul său de Luni, d. Neville Chamberlain, primul ministru britanic, a arătat, că planul de cinci ani, conceput în 1935, a cărui înfăptuire trebuia să coste un miliard și jumătate de livre, va fi depășit și că jertfele cerute în anul viitor contribuabilului, vor fi și mai ridicate. Presa britanică este unanimă în aprobarea acestei atitudini.

Această politică de înarmări masive reprezintă străduința de a recâștiga timpul pierdut în 15 ani de dezarmare sistematică și încrezătoare, întemeiată pe ideologia pacifistă a pactului. Astăzi, când problema europeană e o funcție a raporturilor de forță, nu de drepturi ale statelor, ea este încercarea de a restabili echilibrul cu înarmările regimurilor de autoritate, spre a garanta siguranța britanică și pacea generală. Sutele de milioane de livre cheltuite sunt într'adevăr o uriașă despăgubire pentru trecut și o enormă primă de asigurare pentru viitor, pentru menținerea păcii, căci guvernul și opinia publică engleză socotesc că o pace, oricât de costisitoare, este mai ieftină decât războiul, chiar victorios. In același timp cu pregătirile militare, Marea Britanie își continuă acțiunea pentru asigurarea păcii prin convorbiri diplomatice cu Germania și prin negocieri cu Italia. Ea nu va recurge la forță, decât dacă va fi silită.

Onestitatea politicii de pace a Marei Britanii nu poate fi pusă la îndoială. Din potrivă, ea reprezintă o nădejde și în mare parte o garanție pentru toate țările pacifice.

Dar care sunt scopurile și limitele păcii britanice?

In primul rând, după cum a declarat d. Chamberlain, siguranța Regatului Unit, prin apărarea teritoriului național și a căilor de comunicație, care permit aprovizionarea cu hrană și materii prime; în al doilea rând, apărarea imperiului; în fine, cooperarea pentru apărarea teritoriului oricărui stat aliat.

Apărarea metropolei și a imperiului erau de sine înțelese. Ea este o garanție indirectă pentru toată lumea, căci imperiul britanic care se întinde pe tot globul, are nevoie de pace pretutindeni.

In Europa însă, obligațiile publice ale Marei Britanii rămân limitate la apărarea Franței, aliată de fapt. Frontiera Marei Britanii este tot pe Rin, unde d. Stanley Baldwin a fixat-o acum trei ani printr'o declarație răsunătoare.

Orice altă acțiune militară a Angliei nu se concepe în Europa și în deosebi în Europa Orientală, decât sau în cadrul Ligii, care ar continua să funcționeze, ca un receptacol al înțelegerii franco-engleze și al acțiunii comune a Angliei cu dominioanele, sau prin intermediul aliaților și prieteniilor Franței pe continent.

La 3 Martie, întrebat de deputatul laburist Henderson, dacă în caz de agresiune germană contra Cehoslovaciei, Anglia ar veni în ajutorul acesteia, și al aliatei ei franceze, d. Neville Chamberlain a răspuns că menține în întregime declarațiile făcute de d. Eden în Camera Comunelor, la 25 Iunie 1937.

Fostul ministru de externe afirma cu acel prilej: „Nu ne-am putea dezinteresa de evenimentele din Europa Centrală — ca și de pe oricare parte a globului — dată fiind situația în care ne găsim. Interesul nostru pentru pace este universal".

Vocabularul politic britanic este foarte nuanțat. O făgăduială engleză poate avea valoarea unei obligațiuni și a nu „se dezinteresa de evenimentele din Europa Centrală" este de sigur mai mult decât expresia unui interes academic. Dar mobilele politicii britanice sunt atât de complexe, încât nu ne putem închipui ușor ca Marea Britanie să-și ia obligații de asistență automatice în Europa Centrală, deși din punct de vedere politic lucrul ar fi hotărîtor, căci asigurările engleze ar garanta pacea și politica britanică este ea însăși preocupată în primul rând de a păstra pacea și numai în al doilea rând de a câștiga războiul.

De aceia încheierea, pe care o putem trage din înarmările engleze, este că obiectul pregătirilor militare ale Marei Britanii e de a menține echilibrul european, că diplomația engleză nu-și ia obligații militare decât în cadrul pactului și pentru apărarea teritoriului francez și că o asistență engleză în Europa Centrală se poate concepe în formele Genevei sau pe calea Parisului.

OPERA DE ROMÂNIZARE

de N. BATZARIA

Sunt considerațiuni și constatări în legătură cu articolul despre „Procesul asimilării", ce am publicat mai deunăzi.

Printre alte însușiri poporul român mai este înzestrat cu două însușiri din cele mai prețioase: este de o tenacitate națională uimitoare și posedă într'un grad cum rar se întâlnește, darul de a asimila elemente alogene cu care vine în contact. In privința aceasta putem spune, fără a fi învinuiți de exagerare sau de laudă de sine, că este cu adevărat un popor-minune. Oricare alt popor sortit să trăiască, așa cum i-a fost dat poporului român, ca o insulă latină într'un ocean slav și în condițiuni istorice din cele mai vitrege, de care a avut parte în vremile de restriște ale trecutului, ori ar fi dispărut cu desăvârșire, ori ar fi rămas ca un element neînsemnat ca număr, deci și ca importanță politică.

Românii însă au dovedit în toate împrejurările, oricât au fost de grele și apăsătoare, o rezistență fără pereche, au ieșit biruitor din toate impilările, suferințele și — fapt care ne preocupă aci în deosebi — au ieșit, nu micșorați, ci sporiți ca număr. Sporiți prin asimilarea elementelor etnice străine.

E adevărat că în Ardeal, în Bucovina și, poate, într'o proporție foarte mică în Basarabia, au fost în trecut cazuri de desnaționalizare a unor grupuri românești. Mai pomenim că desnaționalizarea a secerat mai simțitor rândurile românilor macedoneni, grupuri întregi grecizându-se, iar alții — aceștia mai puțini — albanizându-se. Observăm că români macedoneni bulgarizați nu există decât într'o proporție infimă.

In schimb, asimilarea elecitate mai sus. Aci, în vechiul Regat a putut să compenseze — și chiar cu vârf și îndesat — pierderile suferite de români în provinciile și țările citate mai sus. Aci, în vechul Regat, origina etnică a multor străini a rămas doar ca o simplă amintire. Ba la unii s'a pierdut și această amintire.

Ce a rămas, de pildă, din vechile colonii armenești din orașele Moldovei? Câteva biserici puțin frecventate și unele nume de familii. Sau se păstrează măcar amintirea numerosului grup de tătari, prinși de Ștefan cel Mare și colonizați în județul Putna de astăzi? Poate, cel mult, la unii din urmași, trăsăturile feței caracteristice ale tătarilor. Și n'a rămas mai mult — mai de grabă n'a rămas nici atâta — din cumanii și pecenegii de odinioară.

S'au românizat cu toții, precum n'au scăpat de românizare nici elementele rurale slave din șesul Munteniei sau din părțile Olteniei. Ba chiar, cu slavii aceștia avem de făcut o constatare pe care o socotim importantă și caracteristică pentru ideea ce ne preocupă.

Iată, ca să ne lămurim mai bine gândul, printr'un exemplu concret, relevăm ceeace s'a petrecut și continuă a se petrece cu populația slavă a satelor din jurul Bucureștilor. Se știe că acestei populații, care trăiește în câteva sate, i se spune „sârbi". In realitate însă nu este nici un sârb printre dânșii, ci toți locuitorii aceștia sunt bulgari, vorbind graiul bulgăresc din Bulgaria.

Mulți dintr'înșii s'au românizat complet ca limbă. Originea lor bulgară nu se mai observă decât la unele amănunte ale portului lor țărănesc.

Alții continuă a rezista, adică a vorbi graiul bulgăresc. Rezistă mai mult neortodoxii, adică aceia cărora li se spune „pavlicheni", dar cari nu sunt sectanți, ci aparțin con-

(Continuare in pag. 2-a)

SCRISORI DIN LONDRA

Politica germană

de AUGUR

Londra, Martie

Un cititor ne-a pus următoarea întrebare: „Cum vă explicați faptul că la 4 Februarie 1938, Führerul s'a proclamat șef suprem al forței armate germane, când a mai făcut-o la 2 August 1934?"

Acelaș cititor curios ne mai atrage atenția asupra faptului că, în ultima listă a înaintărilor în armata germană, se menționează în mod indirect un al 15-lea corp de armată, pe lângă granița franceză, ceeace e interesant, deoarece abia în luna Octombrie 1937 am aflat despre formația unui al 13-lea corp în Bavaria și în Februarie 1938 al unui al 14-lea la Würzburg. Deoarece în Octombrie 1936, armata germană nu mărturisea decât 12 corpuri de armată și 36 de divizii, cititorul nostru conchide că Führerul pornește cu pași uriași spre îndeplinirea idealului militariștilor dela Berlin: o armată de 16 corpuri, cu 48 de divizii.

Printr'o coincidență stranie, alt cititor ne adresează o întrebare la fel. Vrea să știe, dacă n'am observat contradicția care există între declarațiile oficiale făcute la Viena și la Berlin cu privire la noul acord încheiat (dacă se poate spune încheiat) între Führer și cancelarul Schusschingg? Führerul, în discursul rostit la 20 Februarie, în fața Reichstagului, a fost auzit spunând că acordul hotărît la Berchtesgaden cuprindea o amnistie generală, o făgăduială de egalitate pentru naziștii austriaci și, în plus, un aranjament pentru relații, mai strânse pe viitor, în domeniul unei cooperări politice personale și practic economice (sachlich-wirtschaftlich). Dar comunicatul oficial din Viena declară pozitiv, că acordul din Berchtesgaden a fost limitat la o reformă ministerială, o amnistie politică și garanția unui regim de egalitate pentru naziștii austriaci. Deci, încheie cel de-al doilea cititor, există, fără îndoială, o contradicție. Care să fie cauza?

La aceste întrebări și observa-

(Continuare in pag. 2-a)

Un nou complot comunist descoperit in Cuba

Cinci comuniști impușcați de un detașament militar

Havana, 8 (Rador). — Cu prilejul unei perchiziții făcute de un detașament militar într'un imobil situat în apropiere de Cojimar, în partea de nord a orașului Havana, cinci comuniști au fost împușcați, dintre cari patru au și murit: doi civili și doi subofițeri de marină. Rănitul este și el sergent.

După toate semnele, ar fi vorba de un complot, a cărui întindere n'a putut fi încă stabilită.

Din primele cercetări ale siguranței, pare să reiasă că ar fi amestecați în acest complot mai mulți membri importanți ai opoziției și un număr de ofițeri subalterni din marină și armată.

S'au făcut numeroase arestări, iar siguranța continuă cercetările în cercurile opoziționiste.

Doi diplomați sovietici arestați in momentul când urmau să părăsească teritoriul „U. R. S. S."

Varșovia, 8 (Rador). — Ziarul „Kurjer Poranny" relatează următorul incident, care s'a întâmplat pe teritoriul sovietic în apropiere de frontiera Poloniei:

Doi diplomați sovietici se aflau într'un tren care trebuia să-i transporte spre una din capitalele Europei Occidentale, când au primit chiar în tren telegrame de rechemare la Moscova. Cei doi diplomați au refuzat însă să se înapoieze.

G. P. U. a fost imediat informat de refuzul lor. Agenții săi dela postul cel mai apropiat au plecat cu avionul în urmărirea diplomaților, pe cari i-au ajuns tocmai în clipa în care trenul urma să treacă linia de frontieră în Polonia. Ei au fost arestați și aduși cu avionul la Moscova.

Manifestațiile din Linz

D. Artur Seyss Inquart, ministru de interne al Austriei (X) ovaționat de cetățenii orașului Linz.

Svon despre o nouă criză de guvern in Belgia

Ministrul de finanțe ar fi demisionat

Bruxelles, 8 (Rador). — *Corespondentul agenției „Havas" înregistrează svonul că d. De Man, ministrul finanțelor, ar fi demisionat și ar urma să fie înlocuit prin d. Morlot, socialist, ministrul lucrărilor publice.*

In cercurile politice se afirmă că demisiunea d-lui Man ar putea atrage o criză de guvern.

Se crede că dificultățile ce se vor ivi la votarea proectelor de legi pentru noile impozite pe care d. de Man trebue să le depună în curând pe biroul Camerii spre a face față crizei bugetare, ar fi cauza svonurilor despre demisia ministrului de finanțe.

Știrile privitoare la această demisiune nu sunt încă confirmate în cercurile autorizate. De altfel, d. de Man este bolnav de mai multe zile. Chiar dacă ar trebui să părăsească provizoriu potrivit sfatului medicilor, conducerea departamentului său, hotărîrea sa nu este în legătură cu situația politică.

Principesa Elisabeth, moștenitoarea Tronului Angliei și sora ei Principesa Margaret-Rose, la un concurs hipic de poney la Londra.